

پرسشنامه پرخاشگری در کودکان پیش دبستانی

هدف: سنجش میزان پرخاشگری در کودکان پیش دبستانی از ابعاد مختلف (پرخاشگری کلامی - تهاجمی، پرخاشگری فیزیکی -

تهاجمی، پرخاشگری رابطه ای و خشم تکانشی)

ردیف	سوالات	اصلا	به ندرت	یکبار در ماه	یکبار در هفته	اغلب روزها
1	وقتی عصبی می شود از وسایلی که می تواند آسیب جدی به بچه ها برساند (خودکار ، قیچی ، چوب و...) استفاده می کند.					
2	قصد صدمه زدن به دیگران دارد.					
3	قدری می کند و جمع بچه ها را بهم می زند و می ترساند یا با کتک زدن تهدید می کند.					
4	کتک کاری موجب صدمات خفیف از قبیل کبودی و تورم شده است.					
5	کتک کاری با کودکان و همسالان را او شروع می کند.					
6	برخورد کلامی تهاجمی (برخورد تند) دارد.					
7	با هرکسی که به او توهین کند درگیر می شود.					
8	اگر بزرگسالان او را عصبانی کنند به آنها می پرد و فریاد می زند.					
9	بدون اجازه وسایل بچه هارا بر می دارد.					
10	کینه توز و انتقام جو است					
11	به همسالان خودش زور می گوید.					
12	به بازی های خشن علاقه دارد.					
13	اگر دوستان و همسالان او را عصبانی کنند به آنها می پرد و فریاد می زند.					
14	وقتی خشمگین می شود به دوستان و همسالان دهن کجی نموده و فحش و ناسزا می گوید.					
15	کتک کاری موجب صدمات جدی نظیر زخمی شدن و شکستگی استخوان شده است.					
16	دیگران او را فردی خشن و پرخاشگر تلقی می کنند.					

					17	وقتی عصبانی می شود دفتر و کتاب بچه ها را پاره می کند.
					18	عمداً وسایل متعلق به دیگران را خراب می کند و از بین می برد.
					19	در او دروغگویی مشاهده می شود.
					20	با بزرگسالان درگیر مشاجره می شود (جیغ و داد زدن و بگو مگو داشتن با افراد بزرگسال).
					21	فعالانه نسبت به درخواستها و مقررات بزرگسالان بی اعتنایی یا عدم همکاری نشان می دهد (سرپیچی یا خود داری کودک از انجام کاری).
					22	وقتی عصبی می شود خودش را سرزنش می کند.
					23	اخم و عبوس است.
					24	عمداً شلوارش را خیس یا کثیف می کند.
					25	وقتی عصبی می شود گاز می گیرد و ناخن می زند و یا توی گوش دیگران می زند.
					26	موقع عصبانی وسایل خانه و یا چیز های دیگر می شکند.
					27	آن قدر عصبانی می شود که چیزی را پرتاب می کند و می شکند و به صندلی و میز لگد می زند و اشیاء با پر خاش پرت می کند.
					28	اگر کودکی او را عصبانی کند سایرین را وادار می کند با آن کودک بازی نکنند.
					29	مانع شرکت کودکی که به میل او عمل نکند در فعالیت گروهی می شود.
					30	اگر کودکی مطابق میل او عمل نکند تهدید می کند که با او دوست نخواهد شد.
					31	اگر کودکی مطابق میل او عمل نکند با وی قهر می کند.
					32	اگر کودکی او را ناراحت کند وی را از بازی های دسته جمعی به زور بیرون می کند.
					33	کودکان را تهدید می کند تا با یکی از بچه های که مورد نظر اوست دوست نشوند.
					34	با دروغ گویی در مورد کودکان سایرین را وادار می کند که با آن کودک دوستی نکنند.
					35	در مورد بعضی از کودکان شایعه سازی و غیبت (بدگویی) می کند.
					36	وقتی که دیگران با او مخالفت می کنند ، با آن ها جر و بحث می کند.
					37	برخی مسایل جزئی و ناچیز او را عصبی می کند.

					38 حساس است و از دست دیگران زود ناراحت می شود.
					39 در برابر انتقاد دیگران شدیداً خشمگین می شود.
					40 زود از کوره در می رود.
					41 در مواضع فکری خود بسیار مقاوم و پایدار است و فقط حرف خودش را قبول دارد.
					42 تحمل شکست و ناکامی برای او خیلی مشکل است.
					43 برای رفتارها و اشتباهات خود دیگران را سرزنش می کند.

شیوه نمره گذاری

این پرسشنامه دارای 43 سوال بوده و هدف آن سنجش میزان پرخاشگری در کودکان پیش دبستانی از ابعاد مختلف (پرخاشگری کلامی - تهاجمی، پرخاشگری فیزیکی - تهاجمی، پرخاشگری رابطه ای و خشم تکانشی) می باشد. شیوه نمره دهی آن بر اساس طیف لیکرت پنج گزینه ای بوده که در جدول زیر امتیاز مربوط به هر گزینه ارائه گردیده است:

امتیاز	اصلاً	به ندرت	بکار در ماه	بکار در هفته	اغلب روزها
4	3	2	1	0	

این پرسشنامه دارای 4 بعد بوده که در جدول زیر ابعاد و نیز شماره سوالات مربوط به هر بعد ارائه شده است:

بعد	شماره سوالات مربوطه
پرخاشگری کلامی - تهاجمی	1-14
پرخاشگری فیزیکی - تهاجمی	15-27
پرخاشگری رابطه ای	28-36
خشم تکانشی	37-42

برای بدست آوردن امتیاز مربوط به هر بعد، مجموع امتیازات مربوط به تک تک سوالات آن بعد را با هم محاسبه نمائید. برای بدست آوردن امتیاز کلی پرسشنامه، مجموع امتیازات تک تک سوالات را با هم محاسبه نمائید. نمره این مقیاس می تواند بین 0 تا 168 در نوسان باشد که نمره بالا نشان دهنده ی میزان بالای پرخاشگری در کودکان است.

روایی و پایایی

در پژوهش واحدی و همکاران (1387) روایی و پایایی این پرسشنامه مورد آزمایش قرار گرفته است. برای بررسی روایی سازه از روش تحلیل عاملی بهره گرفته شد. تحلیل عاملی این مقیاس به کمک تجزیه به مؤلفه های اصلی و بعد از چرخش واریماکس، چهار عامل پرخاشگری کلامی- تهاجمی، پرخاشگری فیزیکی- تهاجمی، پرخاشگری رابطه ای و خشم تکانشی را فراهم کرد که معرف روایی سازه مقیاس می باشد. برای بررسی پایایی این پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده شد و میزان آن برای کل پرسشنامه برابر با 0/98 بدست آمده که حاکی از پایایی خوب پرسشنامه است.

منبع: واحدی، شهرام، اسکندر، فتحی آذر، حسینی نسب، سید داوود، مقدم، محمد، (1387)، بررسی پایایی و روایی مقیاس پرخاشگری پیش دبستانی و ارزیابی میزان پرخاشگری در کودکان پیش دبستانی ارومیه، فصل نامه اصول بهداشت روانی، سال دهم، بهار 87، شماره سی و هفتم، صص 15-24.
